

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. IV. Sitnè admittenda gratia Thomisticè sufficiens in justis conantibus
[et]c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

DE PROPOSITIONE I. 255

giatur. Quod talis sit, ut nisi validior ei concupiscentia resisteret, non modò boni operis desiderium fructu vacuum, sed ipsum bonum opus reip̄a produceret: quod talis sit, ut qui illis resistit, in eo sit culpanus; quod talis sit, ut nisi prava voluntas in nobis inessebet, ad benē vivendum sola sufficeret. Denique quod talis sit, ut si ei homo plenē consentiat si voluerit; quod autem nolit, ex ejus vito & pravitate nascatur.

His, in quam, omnibus sensibus rectè excitantem gratiam sufficientem dici tacitè concedi potest. Hæc enim omnia de gratia excitante, quæ imperfectam voluntatem largitur, verè dicuntur.

SECTIO IV.

Sitne admittenda Gratia Thomistico-Sufficiens in Iustis conantibus & voluntibus, de quibus Ianseniana?

Respondeo cum Arnaldo contra Jansenium: Non modò certum est illam excitantem gratiam omnibus piè cogitantibus, voluntibus & conantibus adesse, unde enim piè cogitarent, unde vellent, unde conarentur, nisi per excitantem gratiam illos in animo motus operaretur Deus? Quam obrem nihil verius, quam iustis voluntibus & conantibus non deesse gratiam excitantem sufficientem Thomistico sensu: Neque enim sine illâ gratia vellent & conarentur. Nihil verius, quam illis iustis voluntibus & conantibus adesse possibilitatem illam in actu primo, quæ non complectitur omnia ad agendum prærequisita.

Habent enim & actualem & habitualem gratiam, quarum alterutra ad id præstandum satis esse posset. Sed quoniam gratiae excitanti, quæ

Dissert. p. 3.
ut. 14.

volum.

256 LIBER SECUNDUS

volunt & conantur justi, non semper adjungit Deus gratiam efficacem, quā plenē velint & plenē conantur, nec ullus tamen gratiae sufficienti ad illum effectum consentit, comparatione cuius dicitur sufficiens, sine efficacis auxilio; ideo deest sēpē justis volentibus & conantibus per gratiam excitantem efficax gratia, quā una complectitur omnia ad agendum necessaria; adeo que illis justis gratiam sufficientem habentibus, sed non plenē consentientibus mandata Dei non sunt possibilia eā possibilitate quā complectatur omnia ad agendum necessaria, licet aliō possibilitatis genere Thomisticō scilicet possibilia semper sint.

Ex his colligi licet, affuisse Petro tum, cum præsumpsit, gratiam illam excitantem ad mortem pro Christo subeundam. Tunc enim Petrus & volebat & conabatur. Nec defuit ipsi, ut ait August. de grat. & lib. arb. cap. 17. PARVA ET IMPERFECTA CHARITAS, QUANDO DICEBAT Domino: animam meam pro te ponam; putabat enim se posse quod se velle sentiebat.

Quamvis autem parva illa Charitas, quā Petro non defuit, non esset sufficiens Molinianō sensu ad mortem pro Christo subeundam, quia fieri non potuit ut cum illā sola mortem pro Christo reipsā subiret; ac propterē Petrum tunc Augustinus infirmum fuisse, & mori pro Christo non potuisse pronuntiat; Nihilominus tamen recte sufficiens dici potest Thomisticō sensu.

Omnis enim gratia excitans in voluntate recepta, qualis illa fuit, sufficiens est apud illos, ut testatur Alvarez locō jam citatō.

Et reverā illa Petri Charitas, quamvis infirma, satis fuisse ad mortem pro Christo oppetendam, nisi propriō vitiō Petrus vita cupidior, timidior, ignavior, sui amantior fuisse.

Ecce ab eodem Petri exemplo, quo Arnaldus

DE PROPOSITIONE I. 257

dus sufficientiam gratiæ confirmat & illustrat, Jansenius impossibilitatem arguit. Nam post verba primam propositionem complexa immediate subjungit: *Hoc enim S. Petri exemplo aliisque plurimis manifestum esse, qui tentantur ultra quam pag. 334. possint suffinere.*

Dices Jansenius & gratiā habitualem & excitantem sacerdoti numero admittit, & his aliquod posse tribuit.

Respondeo, numquam admittere ullò sensu sufficientem, nec posse sufficiens. Alioquin sicut Thomistæ non admittunt, nec admittere possunt aliqua Præcepta justis volentibus & conantibus impossibilia, ita nec Jansenius. Neque enim ob defectum gratiæ efficacis ad actualem Præceptorum adimpletionem necessariæ irà poterat loqui, cum D. Thomas ejusque discipuli idem admittant, nec tamen admittunt justo impossibile esse perseverare. Hæc enim coire non possunt: justi habent auxilium sufficiens, ut possint omnia mandata servare; &, justis est impossibile aliqua mandata servare, præsertim dum impossibilitas non ex parte objecti, sed ex parte potentia consideratur, prout eam Jansenius ipse considerat. Ideò Arnaldus propositionem Jansenii ut falsam rejicit alio loco: *Falsum est ergo hominibus justis volentibus & conantibus aliqua Dei præcepta esse impossibilia secundum præsentes vires, & deesse illis gratiam excitantem, & sufficientem Thomisticō sensu, quā possibilia fiant, eā potestate que non complectitur omnia ad agendum uecessaria.*

Præterea certum est excitanti illi & sufficienti gratiæ resisti; Jansenio autem nulla Christi gratia est, cui resistatur, adeoque nullò, non modò Molinianò, sed nec Thomisticò sensu sufficiens est.

*Differ. p. 4.
de Grat. effi.
art. 13.*

R

SEC-